04/06/2019

Η τελευταία εξομολόγηση (Αληθινή ιστορία)

/ Ορθόδοξες Προβολές

Τὸ παρακάτω κείμενο εἶναι μία ἀληθινὴ ἱστορία μεταφρασμένη ἀπὸ τὸ παράνομο ρωσικὸ θρησκευτικὸ περιοδικὸ Ἐλπίδα («Ναντιέζντα») ἀρ. 9. Ἀποτελεῖ κεφάλαιο ἑνὸς βιβλίου ποὺ περιγράφει τὴν ζωὴ τοῦ π. Ἀρσενίου, ἑνὸς ἁγίου ἱερέως ποὺ ἔδρασε μέσα στὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως.

~ Ἡ ἐπιθεώρησις τελείωσε. Οἱ κρατούμενοι ὠδηγήθηκαν μὲ φωνὲς καὶ βία πίσω στοὺς θαλάμους τους, ὁ καθένας σύμφωνα μὲ τὸν ἀριθμό του, καὶ ἡ πόρτα κλειδώθηκε. Ὑπῆρχε ἀκόμη χρόνος πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο γιὰ νὰ κουβεντιάσουν μεταξύ τους, ν’ ἀνταλλάξουν ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ στρατόπεδο, νὰ ποῦν τὰ νέα τῆς ἡμέρας, νὰ νικήσουν κάποιον στὸ ντόμινο ἢ νὰ ξαπλώσουν στὶς σανίδες τῆς κουκέτας τους καὶ ν’ ἀναπολήσουν τὸ παρελθόν. Δύο ὧρες ἀργότερα ὁ ἦχος τῶν συνομιλιῶν ἀκουγόταν ἀκόμη, ὅμως σιγὰ-σιγὰ ὑποχώρησε καὶ βασίλεψε ἡ σιωπή, καθὼς οἱ κρατούμενοι παραδόθηκαν στὸν ὕπνο.

Ἀρκετὴ ὥρα μετὰ τὸ κλείδωμα τοῦ θαλάμου ὁ π. Ἀρσένιος στάθηκε πλάι στὰ ξύλινα κρεβάτια καὶ προσευχήθηκε· ἔπειτα ξάπλωσε κι αὐτὸς καὶ συνεχίζοντας τὴν προσευχὴ ἀποκοιμήθηκε.

Ὡς συνήθως, ἦταν ἕνας ὕπνος ἀνήσυχος. Γύρω στὴ μία μετὰ τὰ μεσάνυχτα ἔνιωσε κάποιον νὰ τὸν σκουντάῃ. Ἀνακάθισε καὶ ἀντίκρυσε τὴν ἀνήσυχη σιλουέτα ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ ψιθύριζε:

“Πάμε γρήγορα! Ὁ διπλανός μου πεθαίνει καὶ σὲ ζητάει!”.

Βρῆκαν τὸν ἑτοιμοθάνατο στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ θαλάμου. Ἦταν ξαπλωμένος ἀνάσκελα· ἡ ἀναπνοὴ του ἦταν βαρειὰ καὶ ἀκανόνιστη, τὰ μάτια του διάπλατα ἀνοιχτὰ κατὰ τρόπο ἀφύσικο.

“Με συγχωρεῖς... Σὲ χρειάζομαι... Πεθαίνω...”. Κοίταξε τὸν π. Ἀρσένιο καὶ πρόσθεσε σταθερά: “Κάθησε”.

Ὁ π. Ἀρσένιος κάθησε στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ. Τὸ φῶς ἀπὸ τὸν διάδρομο παίρνοντας σχῆμα ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς κουκέτες φώτιζε ἀδύναμα τὸ πρόσωπο τοῦ ἑτοιμοθανάτου κρατουμένου, ποὺ καλυπτόταν ἀπὸ χονδρὲς σταγόνες ἱδρῶτος. Τὰ μαλλιὰ του ἦταν ἀνακατωμένα, τὰ χείλη του σφιγμένα ἀπὸ τὸν πόνο. Ἦταν ἐξαντλημένος καὶ τὸ πρόσωπό του εἶχε μία νεκρικὴ χλωμάδα.

Τὰ μάτια του ὅμως ἦταν διάπλατα ἀνοιχτὰ καὶ κοιτοῦσαν τὸν π. Ἀρσένιο σὰν δύο ἀναμμένοι πυρσοί. Σ’ αὐτὰ τὰ δύο μάτια ἀντικατοπτριζόταν τώρα ὅλη ἡ πορεία τῆς ἐπίγειας ζωῆς του. Πέθαινε. Ἄφηνε αὐτὴ τὴ ζωὴ κουρασμένος καὶ γεμάτος πόνο. Ἀλλὰ κρατιόταν ἀκόμα ἀπὸ μία τελευταία ἐπιθυμία: νὰ δώση λόγο γιὰ ὅλα στὸν Θεό.

“Εξομολόγησέ μέ, συγχώρησε τὶς ἁμαρτίες μου. Εἶμαι μοναχὸς μὲ μυστικὴ κουρά”.

Οἱ διπλανοί του κρατούμενοι πῆγαν νὰ κοιμηθοῦν ἀλλοῦ. Ὅλοι ἔβλεπαν ὅτι ὁ θάνατος εἶχε φθάσει. Ἀκόμη καὶ σ’ ἕνα θάλαμο στρατοπέδου κρατουμένων ὑπῆρχε εὐσπλαχνία καὶ συμπάθεια γιὰ τὸν ἑτοιμοθάνατο.

Πλησιάζοντας πιὸ κοντὰ στὸν μοναχὸ καὶ χαϊδεύοντας τὰ κοντά, ἀνακατωμένα μαλλιὰ του ὁ π. Ἀρσένιος ἔσιαξε τὴν τριμμένη κουβέρτα. Μὲ τὸ χέρι του πάνω στὸ κεφάλι τοῦ μοναχοῦ διάβασε ψιθυριστὰ τὶς εὐχὲς καὶ συγκεντρώνοντας τὴν προσοχὴ του ἑτοιμάστηκε ν’ ἀκούση τὴν ἐξομολόγησι.

“Η καρδιά μου... Δὲν χτυπάει καλά...” ψιθύρισε ὁ ἑτοιμοθάνατος μοναχὸς καὶ λέγοντας τὸ μοναχικό του ὄνομα, «Μιχαήλ», ἄρχισε τὴν ἐξομολόγησί του.

Σκύβοντας πάνω ἀπὸ τὴν ξαπλωμένη σιλουέττα ὁ π. Ἀρσένιος παρακολουθοῦσε μὲ προσοχὴ τὴν φωνὴ ποὺ μόλις ἀκουγόταν, ἐνῶ ἄθελά του κοίταζε μέσα στὰ μάτια τοῦ Μιχαήλ. Μερικὲς φορὲς ὁ ψίθυρος σταματοῦσε καὶ τὸ μόνο ποὺ ἀκουγόταν ἦταν τὸ σφύριγμα ἀπὸ τὸ στῆθος του. Ὁ Μιχαὴλ ἔπαιρνε ἀπεγνωσμένα ἀέρα ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἄλλοτε πάλι σώπαινε ἐντελῶς καὶ φαινόταν σὰν νὰ εἶχε ἔρθει ὁ θάνατος. Τὰ μάτια του ὅμως συνέχιζαν νὰ κινοῦνται καὶ κοιτάζοντας μέσα σ’ αὐτὰ ὁ π. Ἀρσένιος διάβαζε ὅλα ὅσα ὁ ψίθυρος προσπαθοῦσε νὰ ἐκφράση.

Ὁ π. Ἀρσένιος εἶχε ἐξομολογήσει πολλοὺς στὰ τελευταῖα τους καὶ αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ ἐξομολογήσεις ἦταν πάντα κάτι τὸ βαθειὰ συγκινητικό. Τώρα ὅμως, ἀκούγοντας τὴν ἐξομολόγησι τοῦ Μιχαήλ, ὁ π. Ἀρσένιος ἔβλεπε ξεκάθαρα ὅτι μπροστά του βρισκόταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ εἶχε φτάσει σὲ σπάνια ἐπίπεδα πνευματικῆς τελειώσεως.

Ἕνας ἄνθρωπος δίκαιος πέθαινε, ἕνας ἄνθρωπος προσευχῆς, ἕνας ἄνθρωπος ποὺ εἶχε ἀφιερώσει τὴ ζωή του στὸν Θεὸ καὶ στὸν συνάνθρωπο μέχρι τελευταίας πνοῆς.

Ἕνας ἄνθρωπος δίκαιος πέθαινε καὶ ὁ π. Ἀρσένιος ἄρχισε νὰ συνειδητοποιεῖ ὅτι ὁ ἱερεὺς Ἀρσένιος ἦταν μικρὸς καὶ ἀσήμαντος μπροστά του, ὅτι δὲν ἦταν κἄν ἄξιος νὰ φιλήση τὴν ἄκρη τῶν ἐνδυμάτων του.

Ὁ ψίθυρος διακοβόταν ὅλο καὶ πιὸ συχνά, ἀλλὰ τὰ μάτια ἔλαμπαν ἀπὸ ζωὴ καὶ μέσα τους, μέσα σ’ αὐτὰ τὰ δύο μάτια, ὁ π. Ἀρσένιος, ὅπως καὶ πρίν, τὰ διάβαζε ὅλα. ὅλα ὅσα ὁ ἑτοιμοθάνατος λαχταροῦσε νὰ ἐκφράσει.

Στὴν ἐξομολόγησί του ὁ Μιχαὴλ ἔγινε δικαστὴς τοῦ ἑαυτοῦ του· καὶ τὸν δίκασε αὐστηρά, χωρὶς ἔλεος. Μερικὲς φορὲς ἔμοιαζε σὰν νὰ ἀπομακρυνόταν ἀπ’ τὸν ἑαυτό του, σὰν νὰ ‘βλέπε κάποιον ἄλλον νὰ πεθαίνη. Κι ἦταν ἐκεῖνον τὸν ἄλλον ποὺ δίκαζαν τώρα μαζὶ μὲ τὸν π. Ἀρσένιο.

Ὁ π. Ἀρσένιος ἔβλεπε τὴν ἐπίγεια ζωὴ τοῦ Μιχαὴλ σὰν ἕνα καράβι βαρυφορτωμένο μὲ βάσανα καὶ θλίψεις —παλιὲς καὶ τωρινές— νὰ ἀπομακρύνεται πιὰ ἀπ’ αὐτὸν καὶ νὰ κατευθύνεται πρὸς τὴ μακρυνὴ χώρα τῆς λησμοσύνης. Τώρα ἔμενε μόνο νὰ πετάξη ἔξω ὅλα τὰ ἄχρηστα, ὅλα τὰ περιττὰ καὶ ἐπουσιώδη καὶ νὰ παραδώση τὰ χρήσιμα στὰ χέρια τοῦ ἱερέως, ποὺ ἐνδεδυμένος μὲ τὴν δύναμι τοῦ Θεοῦ θὰ τοῦ ἔδινε τὴν συγχώρησι καὶ τὴν ἄφεσι ὅλων ὅσων εἶχε διαπράξει.

Στὰ λίγα λεπτὰ ζωῆς ποὺ τοῦ ἔμεναν ὁ μοναχὸς Μιχαὴλ ἔπρεπε νὰ τὰ παραδώση ὅλα στὸν π. Ἀρσένιο, νὰ τὰ ἁπλώση ὅλα ἀνοιχτὰ μπροστὰ στὸν Θεό, νὰ ἀναγνωρίση τὶς ἁμαρτίες του καὶ ἔχοντας καθαρίσει τὸν ἑαυτό του στὸ δικαστήριο τῆς δικῆς του συνειδήσεως, νὰ σταθῆ κατόπιν μπροστὰ στὸ Κριτήριο

τοῦ Θεοῦ.

Ἕνας κρατούμενος πέθαινε, ὅπως ἀκριβῶς καὶ τόσοι ἄλλοι εἶχαν πεθάνει μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ π. Ἀρσενίου. Τοῦτος ὁ θάνατος ὅμως τὸν ἐπηρέασε ὅσο ποτὲ κανένας ἄλλος. Ἔτρεμε καθὼς συνειδητοποιοῦσε ὅτι ὁ Κύριος μὲ τὸ πολὺ ἔλεός Του τὸν εἶχε ἀξιώσει νὰ ἐξομολογήση κάποιον ποὺ ἀνῆκε στὴ χορεία τῶν δικαίων.

Τούτη τὴ φορὰ ὁ Κύριος ἀπεκάλυπτε ἕναν μεγάλο Του θησαυρό, ποὺ τόσο καιρὸ καὶ μὲ τόση ἀγάπη εἶχε καλλιεργήσει. Ἔδειχνε σὲ ποιὰ ὕψη πνευματικῆς τελειότητος μποροῦν νὰ φθάσουν ὅσοι ἀγαποῦν τὸν Θεὸ μὲ ἀγάπη ἀνεξάντλητη, ὅσοι σηκώνουν τὸν ζυγὸ καὶ τὸ φορτίο τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ βαστάζουν μέχρι τέλους. Ὅλα αὐτὰ ὁ π. Ἀρσένιος τὰ ἔβλεπε καὶ τὰ καταλάβαινε.

Οἱ ἀπίστευτα πολύπλοκες περιστάσεις τῆς σύγχρονης ζωῆς μόνο ἐμπόδια καὶ προσκόμματα θὰ μποροῦσαν νὰ ἔχουν προσφέρει στὴν κατὰ Θεὸν πορεία κάποιου: ἐπαναστατικὲς ζυμώσεις, προσωπολατρεῖες, πολύπλοκες ἀνθρώπινες σχέσεις, ἐπίσημη ἀθεΐα τοῦ κράτους, ποδοπάτημα τῆς πίστεως, ἠθικὴ κατάπτωσις, διαρκὴς ἀστυνόμευσις καὶ καταδόσεις, ἔλλειψις πνευματικοῦ ὁδηγοῦ. Ἡ ἐξομολόγησις τοῦ ἑτοιμοθανάτου μοναχοῦ ὡστόσο ἔδειχνε ὅτι ἕνας ἄνθρωπος μὲ βαθειὰ πίστι μπορεῖ ὅλα αὐτά, κάθε τι ποὺ θὰ σταθῆ στὸν δρόμο του, νὰ τὰ ὑπερνίκηση καὶ νὰ εἶναι κοντὰ στὸν Θεό.

Δὲν ἦταν οὔτε σκήτη οὔτε ἀπομονωμένο μοναστήρι ὁ χῶρος ὅπου ὁ Μιχαὴλ εἶχε διανύσει τὴν κατὰ Θεὸν πορεία του. Ἀντίθετα, ἦταν ὁ θόρυβος τῆς ζωῆς, ἡ βρωμιά της, ἡ σκληρὴ μάχη μὲ τὶς γύρω δυνάμεις τοῦ κακοῦ, τὴν ἄρνησι καὶ τὴν στρατευμένη ἀθεΐα. Εἶχε δεχθῆ πολὺ λίγη πνευματικὴ καθοδήγησι. Ὑπῆρξαν κατὰ διαστήματα κάποιες συναντήσεις μὲ δύο-τρεῖς ἱερεῖς καὶ ἕνας σχεδὸν ὁλόκληρος χρόνος ποὺ τὸν πέρασε χαρούμενα σὲ στενὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸν ἐπίσκοπο Θεόδωρο, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν ἔκειρε μοναχό. Ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ τὰ δύο-τρία σύντομα γράμματα τοῦ ἐπισκόπου ἀπέμεινε μόνο ὁ ἀκλόνητος καὶ φλογερὸς πόθος του νὰ προχωρῆ μπροστά, ὅλο μπροστά, στὸν δρόμο πρὸς τὸν Κύριο.

“Ακολούθησα ἄραγε τὸν δρόμο τῆς πίστεως; Πῆρα σωστὰ τὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ; Ἢ μήπως ἔχασα τὸν δρόμο; Δὲν ξέρω”, εἶπε ὁ Μιχαήλ. Ὁ π. Ἀρσένιος ὅμως ἔβλεπε ὅτι ὁ Μιχαὴλ ὄχι μόνο δὲν εἶχε παρεκκλίνει καθόλου ἀπὸ τὸν δρόμο ποὺ τοῦ εἶχε δείξει ὁ ἐπίσκοπος Θεόδωρος, ἀλλὰ εἶχε κιόλας προχωρήσει πάρα πολὺ σ’ αὐτόν, ἔχοντας φθάσει καὶ ξεπεράσει τοὺς ὁδηγούς του.

Ὁλόκληρη ἡ ζωὴ τοῦ Μιχαὴλ ἦταν μία μάχη «ἐν πορείᾳ», μία μάχη γιὰ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ τελείωσι μέσα στὴ βαναυσότητα τῆς σύγχρονης ζωῆς. Καὶ ὁ π. Ἀρσένιος καταλάβαινε ὅτι ὁ Μιχαὴλ εἶχε κερδίσει αὐτὴ τὴ μάχη, τὴ μάχη ποὺ ἔδωσε μόνος

ἐναντίον τοῦ κακοῦ ποὺ τὸν περικύκλωνε. Καθὼς ἔζησε μέσα στὸν κόσμο, ἀφιερώθηκε στὴν ἐπιτέλεσι ἀγαθοεργιῶν στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Κράτησε μέσα στὴν καρδιά του σὰν ἀναμμένο πυρσὸ τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου: «Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ».

Ὁ π. Ἀρσένιος συνειδητοποιοῦσε τὸ μεγαλεῖο, τὴν τελειότητα τοῦ πνεύματος τοῦ Μιχαήλ. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἀναγνώριζε καὶ τὴ δική του ἀθλιότητα καὶ ἱκέτευε θερμὰ τὸν Κύριο νὰ δώση σ’ αὐτόν, τὸν ἱερέα Του Ἀρσένιο, τὴ δύναμι νὰ ἀνακουφίση τὰ βάσανα τοῦ μονάχου σ’ αὐτὲς τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ἐπίγειας ζωῆς του. Ἦταν στιγμὲς ποὺ ὁ π. Ἀρσένιος αἰσθανόταν ἐντελῶς ἀνήμπορος. Τὴν ἴδια ὥρα ὅμως ἔνιωθε νὰ ἐμψυχώνεται ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Μιχαήλ, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιθανάτια ἐξομολόγησι ἀπεκάλυπτε μπροστά του τὶς θαυμαστὲς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου, διδάσκοντας καὶ ὁδηγώντας τον στὸ δρόμο τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀφιερώσεως.

Ἔφτασε καὶ ἡ ὥρα ποὺ ὁ Μιχαὴλ εἶχε πιὰ παραδώσει στὸν ἱερέα —καὶ διὰ μέσου ἐκείνου στὸν Θεὸ— ὅλα ὅσα βάραιναν τὴν καρδιά του. Τὰ μάτια του κοίταζαν ἐρωτηματικὰ τὸν π. Ἀρσένιο. Ὡς ἱερεύς, παίρνοντας ἀπὸ τὸν ἑτοιμοθάνατο μοναχὸ τὸ φορτίο τῶν ἁμαρτιῶν του καὶ κρατώντας το στὰ χέρια του, ὁ π. Ἀρσένιος ἔτρεμε· ἔτρεμε πάλι μὲ τὴν ἐπίγνωσι τῆς ἀναξιότητος καὶ ἀνθρώπινης ἀδυναμίας του. Ἀπαγγέλλοντας τὴν συγχωρητικὴ εὐχὴ στὸν δοῦλο τοῦ Θεοῦ Μιχαὴλ μοναχό, ὁ π. Ἀρσένιος ἀπὸ μέσα του ἔκλαιγε. Κατόπιν, μὴ μπορώντας νὰ κρατηθῆ, ξέσπασε σὲ δάκρυα.

Ὁ Μιχαὴλ σήκωσε τὰ μάτια του καὶ κοίταξε πρὸς τὸν π. Ἀρσένιο. “Ευχαριστώ... Εἰρήνευε... Ἦρθε ἡ ὥρα... Προσεύχου γιὰ μένα ὅσο πατᾶς σ’ αὐτὴ τὴ γῆ· ἔχεις ἀκόμη πολὺ δρόμο μπροστά σου... Σὲ παρακαλῶ, πάρε τὸ κασκέτο μου. Ἐκεῖ μέσα εἶναι ἕνα σημείωμα πρὸς δύο ἀνθρώπους μὲ μεγάλη ψυχὴ καὶ μεγάλη πίστι. Πολὺ μεγάλη. Ὅταν ἀφεθῆς ἐλεύθερος, πήγαινέ τους τὸ σημείωμα αὐτό. Σὲ χρειάζονται καὶ τοὺς χρειάζεσαι... Ράψε πάλι τὸν ἀριθμὸ στὸ κασκέτο. Καὶ προσεύχου στὸν Κύριο γιὰ τὸν μοναχὸ Μιχαήλ”.

Καθ’ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐξομολογήσεως ἔμοιαζε σὰν νὰ ἦταν μόνοι τους· σὰν τάχα ὁ θάλαμος καὶ οἱ ἔνοικοί του, ὅλη ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς φυλακῆς, ὅλα νὰ εἶχαν γίνει πολὺ ἀπόμακρα· ὅλα νὰ εἶχαν περιέλθει σ’ ἕνα εἶδος ἀνυπαρξίας. Παρέμενε μόνο ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ, ἡ προσευχὴ τῶν καρδιῶν τους καὶ ἡ σιωπηλὴ πνευματικὴ ἕνωσι ποὺ τοὺς ἔδενε καὶ τοὺς ἔφερνε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου.

Κάθε ἀγωνία καὶ ταραχὴ σταμάτησε· κάθε τι γήινο χάθηκε. Ὑπῆρχε ὁ Θεός. Καὶ τώρα ἡ μία ψυχὴ πήγαινε νὰ Τὸν συναντήση, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἀξιωνόταν νὰ παρακολουθήση ἕνα μεγάλο μυστήριο: τὸν θάνατο, τὴν ἀναχώρησι ἀπὸ τὴν ζωή.

Ὁ ἑτοιμοθάνατος μοναχὸς κράτησε σφιχτὰ τὸ χέρι τοῦ π. Ἀρσενίου καὶ προσευχήθηκε. Προσευχήθηκε μὲ τόση αὐτοσυγκέντρωση ὥστε ἀποξενώθηκε ἐντελῶς ἀπὸ τὸ περιβάλλον. Ἐσωτερικὰ ὁ π. Ἀρσένιος πλησίασε ἀκόμα πιὸ πολὺ κοντά του. Μὲ εὐλάβεια καὶ χωρὶς διαλογισμοὺς πάλευε ν’ ἀκολουθήση τὸν μοναχὸ στὴν προσευχή του.

Ἔπειτα ἦρθε ἡ στιγμὴ τοῦ θανάτου. Τὰ μάτια τοῦ ἑτοιμοθάνατου φωτίσθηκαν ἔντονα μὲ μία ἤρεμη ἔκστασι. Τὰ λόγια του μόλις ἀκούγονταν: “Κύριε, μὴ μὲ ἀπόρριψης!”.

Ἀνασηκώνοντας τὸ κορμί του ἀπὸ τὸ κρεβάτι, ὁ Μιχαὴλ ἄνοιξε τὰ χέρια καὶ ἐπανέλαβε δυνατά: “Κύριε! Κύριε!”. Ἄδραξε πάλι μπροστά, ἀλλὰ τὴν ἑπόμενη στιγμὴ ἔπεσε πίσω ἀνάσκελα καὶ τὸ κορμὶ του ἀμέσως χαλάρωσε.

Συγκλονισμένος ὁ π. Ἀρσένιος ἔπεσε στὰ γόνατα καὶ ἄρχισε νὰ προσεύχεται· ὄχι γιὰ τὴν ψυχὴ καὶ τὴν σωτηρία τοῦ κοιμηθέντος μοναχοῦ, ἀλλὰ γιὰ νὰ εὐχαριστήση. Νὰ εὐχαριστήση γιὰ τὸ μεγάλο δῶρο, νὰ ἀξιωθῆ νὰ δῆ ἐκεῖνο ποὺ εἶναι ἀθέατο στὰ μάτια καὶ ἀκατανόητο στὸν νοῦ, ἐκεῖνο ποὺ εἶναι τὸ πιὸ κρυφὸ ἀπ’ ὅλα τὰ μυστήρια: τὸν θάνατο τοῦ δικαίου.

Ὅταν σηκώθηκε ὁ π. Ἀρσένιος, ἔσκυψε πάνω στὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ Μιχαήλ. Τὰ μάτια του ἦταν ἀκόμη ἀνοιχτά, ἀκόμη γεμᾶτα φῶς. Ὅμως τὸ φῶς σιγὰ-σιγὰ χλώμιαζε καὶ τὴν θέσι του ἔπαιρνε μία ἀνεπαίσθητη καταχνιά. Τὰ βλέφαρα ἔκλεισαν ἀργά, μία σκιὰ διέτρεξε τὸ πρόσωπο, καὶ στὸ πέρασμά της ἐκεῖνο ἔγινε ἀμέσως ἐπιβλητικό, γαλήνιο, θριαμβευτικό.

Σκυμμένος πάνω στὸ λείψανο ὁ π. Ἀρσένιος προσευχόταν. Ἂν καὶ μόλις εἶχε γίνει μάρτυς τοῦ θανάτου αὐτοῦ τοῦ νέου μοναχοῦ, δὲν ἔνιωθε λύπη. Ἀντίθετα, ἦταν γεμᾶτος ἀπὸ εἰρήνη καὶ ἐσωτερικὴ ἀγαλλίασι. Εἶχε γνωρίσει ἕναν δίκαιο τοῦ Θεοῦ, εἶχε γευθῆ τὸ ἔλεός Του, εἶχε δεῖ τὴν δόξα Του.

Προσεκτικὰ ὁ π. Ἀρσένιος τακτοποίησε τὰ ροῦχα στὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ, ἔκανε βαθειὰ ὑπόκλισι μπροστά του καὶ ξαφνικὰ συνειδητοποίησε ὅτι ἦταν ἀκόμη στὸ θάλαμο ἑνὸς στρατοπέδου «μὲ αὐστηρὸ καθεστὼς κρατήσεως». Σὰν ἀστραπὴ πέρασε ἡ σκέψις ἀπὸ τὸ μυαλό του: Αὐτὸ τὸ στρατόπεδο εἶχε μόλις δεχθῆ μίαν ἐπίσκεψι τοῦ Θεοῦ, τὸν ἴδιο τὸν Κύριο, ποὺ εἶχε ἔρθει νὰ παραλάβη τὴν ψυχὴ τοῦ δικαίου Μιχαήλ.

Μόνο λίγη ὥρα ἀπόμενε μέχρι τὸ ἐγερτήριο. Ὁ π. Ἀρσένιος πῆρε τὸ κασκέτο τοῦ Μιχαήλ, τύπωσε στὴ μνήμη τὸν ἀριθμὸ καὶ πῆγε νὰ ἐνημερώση τὸν θαλαμάρχη γιὰ τὸν θάνατο. Ὁ θαλαμάρχης, ὁ ἀρχαιότερος τῶν καταδίκων, ρώτησε τὸν ἀριθμὸ τοῦ νεκροῦ καὶ ἐξέφρασε τὴν συμπάθειά του.

Οἱ θάλαμοι ξεκλειδώθηκαν. Οἱ κρατούμενοι ἔτρεξαν ἔξω γιὰ τὴν ἐπιθεώρησι καὶ μπῆκαν γρήγορα σὲ σειρές. Ὁ θαλαμάρχης πλησίασε τοὺς ἐπιθεωρητὲς ποὺ στέκονταν στὴν εἴσοδο τοῦ θαλάμου καὶ ἀνέφερε: “Ἔχουμε ἕναν νεκρό, ἀριθμὸς Β 382.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπιθεωρητὲς μπῆκε στὸ θάλαμο, κοίταξε τὸν νεκρό, σκούντησε τὸ λείψανο μὲ τὴ μύτη τῆς μπότας του καὶ ἔφυγε. Δύο ὧρες ἀργότερα ἔφθασε ἕνα ἔλκυθρο γιὰ νὰ πάρη τὸ πτῶμα. Ἕνας γιατρὸς τῶν φυλακῶν, ἀπὸ τοὺς καλούμενους «ἐθελοντὲς ἐργασίας», μπῆκε μέσα, διάβηκε μὲ τὸ βλέμμα του ἀπρόσεκτα τὸ νεκρὸ σῶμα, σήκωσε λίγο τὸ ἕνα βλέφαρο μὲ τὸ κλεισμένο σὲ γάντι χέρι του καὶ μ’ ἕνα τόνο ἀπαρέσκειας εἶπε στὴν ὁμάδα ὑπηρεσίας: “Γρήγορα, βάλτε το στὸ κάρρο”.

Διάφορα πτώματα κοίτονταν ἤδη πάνω στὸ ἔλκυθρο. Τὸ σῶμα τοῦ Μιχαὴλ μεταφέρθηκε ἔξω καὶ τοποθετήθηκε πάνω στὰ ἄλλα. Ὁ ὁδηγὸς πῆρε θέσι ἰσορροπώντας τὰ πόδια του ἐπάνω στὰ πτώματα, ποὺ εἶχαν ἤδη ξυλιάσει ἀπὸ τὸ κρύο.

Ἔπεφτε ψιλὸ χιόνι καὶ καθὼς ἀκουμποῦσε στὰ πρόσωπα τῶν νεκρῶν, ἔλυωνε ἀργά. Ἦταν σὰν νὰ ἔκλαιγαν. Κοντὰ στοὺς θαλάμους στέκονταν ἀκόμα οἱ ἐπιθεωρητές, ποὺ συζητοῦσαν μὲ τὸν γιατρό, οἱ κρατούμενοι ὑπηρεσίας καὶ ὁ π. Ἀρσένιος ποὺ ἔσφιγγε τὰ χέρια του στὸ στῆθος καὶ προσευχόταν σιωπηλά.

Τὸ ἔλκυθρο ἄρχισε νὰ κινῆται. Κάνοντας μία βαθειὰ ὑπόκλισι ὁ π. Ἀρσένιος εὐλόγησε τὰ ἄψυχα σώματα καὶ γύρισε πίσω στὸν θάλαμο. Ὁ ὁδηγὸς τίναξε τὰ χαλινάρια καὶ ἔκανε τὰ ἄλογα νὰ ξεκινήσουν ξεστομίζοντας μιὰ βρισιά. Τὸ ἔλκυθρο ἀπομακρύνθηκε ἀργὰ καὶ χάθηκε ἀπὸ τὴ ματιά.